

Sygn. akt *IC 1164/15*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2017 r.

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim w Wydziale I Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący SSR Mariusz Kubiczek

Protokolant st. sekr. sądowy Aneta Smolak

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2017 roku w Tomaszowie Maz.

przy udziale -----

na rozprawie

sprawy z powództwa – (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko – D. N.

o zapłatę

orzeka:

1/ zasądza od pozwanego D. N. na rzecz powoda (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 911,85 zł (dziewięćset jedenaście i 85/100 złotych) z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 21 maja 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku, a od dnia 1 stycznia 2016 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie do dnia zapłaty,

2/ oddala powództwo w pozostałym zakresie,

3/ nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa /Sądu Rejonowego/ od powoda (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 2.682,00 zł (dwa tysiące sześćset osiemdziesiąt dwa złotych) tytułem częściowego zwrotu kosztów sądowych w postaci poniesionych wydatków, od oddalonej części powództwa.

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 17 sierpnia 2015 roku powód – (...) S. A. z siedzibą w W., zastąpiony przez radcę prawnego, domagał się zasądzenia od pozwanego D. N. kwoty 17.279,65 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 21 maja 2013 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu /k-2/.

Pozwany D. N. uznał powództwa w żądanej wysokości /k-88/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny;

W dniu 19 listopada 2012 roku w miejscowości L., gmina Ż. pozwany D. N. /obywatel Ukrainy/, będąc w stanie nietrzeźwości /3,65 promila/ i kierując samochodem osobowym marki F. (...) numer rejestracyjny (...), naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że nie zachował należytej ostrożności poprzez niedostosowanie prędkości do panujących warunków drogowych w wyniku czego utracił panowanie nad kierowanym pojazdem i uderzył w ogrodzenie frontowe i dom mieszkalny powodując ich uszkodzenie.

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Maz. wyrokiem z dnia 12 kwietnia 2013 roku skazał D. N. za opisane wyżej przestępstwo, wypełniające znamiona z art. 178a § 1 kodeksu karnego.

Pojazd kierowany przez pozwanego posiadał obowiązkowe ubezpieczenie OC w (...) S.A.

/ dowód; notatka policji k-5, protokół oględzin budynku k-101, wyrok w sprawie II K 1384)12 – k-63/.

Strona powodowa wypłaciła współwłaścicielom nieruchomości, na której posadowiony był budynek mieszkalny odszkodowanie; w wysokości 5.000,00 złotych decyzją z dnia 20 grudnia 2012 roku oraz w wysokości 12.279,65 złotych decyzją z dnia 4 stycznia 2013 roku.

/ dowód; zgłoszenie szkody, informacje o szkodzie, zdjęcia, kosztorys-10 do k-52, decyzje k-53, k-54, zeznania świadków J. B. (1) k-91odwrot, M. B. k-92, J. B. (2) k-92, S. B. k-92, J. K. k-92 do k-92 odwrot/.

Pismem z dnia 6 maja 2013 roku oraz ponownie z dnia 12 czerwca 2013 roku i 18 listopada 2013 roku strona powodowa wezwała pozwanego do zapłaty w terminie do 20 maja 2013 roku łącznej kwoty 17.279,65 złotych tytułem zwrotu wypłaconego odszkodowania.

/dowód; wezwania k-55, k-56, k-57 do k- 59/.

Biegła w zakresie budownictwa, konstrukcji budowlanych ustaliła, że przedmiotowy budynek wykonany został 40 lat temu sposobem gospodarczym. Budynek został wykonany podłużnie w osi północ- południe i poprzecznie w kierunku wschód- zachód. Ściany zewnętrzne od strony wschodniej, południowej i zachodniej wykonane są w konstrukcji drewnianej na fundamentach murowanych z cegły i we fragmentach z kamienia. Dwie ściany wewnętrzne- poprzeczne i zewnętrzna od strony północnej są murowane, przez co nadają dużej sztywności budynkowi. Ściana zachodnia jest usytuowana na skarpie wzdłuż drogi polnej. Żadna ze ścian murowanych, w tym ściana z kominem nie mają oznak przesunięcia budynku pod wpływem –uderzenia samochodem. W środkowej części budynku, na ścianie pomiędzy kuchnią a spiżarnią, nad drzwiami istnieje rysa- pęknięcie, które powstało bardzo dawno przed malowaniem kuchni. Zielona farba wymalowania ściany znajduje się głęboko na bocznej powierzchni tynku w pęknięciu. To pęknięcie nie jest wynikiem zdarzenia z dnia 19 listopada 2012 roku.

Widok drewnianych elementów budynku świadczy o tym, że zastosowane materiały do budowy, pochodzące z rozbiórki innych obiektów, osiadały już wiek min. 40 lat przed wbudowaniem ich w przedmiotowy budynek i nie były odpowiednio konserwowane. Spróchniałe podwaliny były widoczne dookoła budynku wyłączając ścianę północną murowaną z pustaków bez otynkowania. Deski, którymi obite są podwaliny są spróchniałe do tego stopnia, że gwoździe je mocujące zostały w podwalinie, a deski spróchniałe zwisają nad terenem.

Obicie ścian płytą pilśniową było zabezpieczeniem konstrukcji drewnianej budynku przed penetracją wody opadowej. Na dużej powierzchni jest ona powypaczana od wilgoci, odchylona- wysunięta spod listew mocujących ją do ściany, tak że widoczna jest konstrukcja z bali drewnianych budynku. Budynek posiada rynny i rury spustowe od strony wschodniej, tj. od podwórza. Zerwana rura spustowa od strony północnej od dawna zamocowana była sznurem od snopowiązałki do kabla elektrycznego przybitego do ściany budynku. Poprzez takie zamocowanie górnej części rury spustowej woda z dachu wpływa tylko częściowo do dolnej części rury spustowej. Rynny SA pozrywane, nie mają ciągłości. Woda opadowa z dachu nie jest odprowadzona poza obręb budynku. Budynek usytuowany jest na powierzchni terenu o spadku w kierunku północnym. Woda opadowa stojąca przy budynku wpływa na osiadanie fundamentów i ich korozję /utrata nośności/.

Widoczne koleiny powstałe po wjeździe samochodu na posesję w L. nr 55- świadczą o tym, iż pojazd nie uderzył w budynek czołowo w naroże ściany zachodniej. Samochód wjeżdżając na działkę większość energii stracił na wygięcie słupka ogrodzeniowego i wyrwanie go z ziemi wraz z fundamentem betonowym. Z wytraconą prędkością przejechał ocierając się o budynek. Zerwał listwy mocujące płyty pilśniowe do ściany budynku /na długości około pół metra licząc od naroża ściany południowej budynku/, zdarł deskę osłaniającą podwalinę na długości od naroża budynku do okna, które znajduje się w połowie szerokości budynku. Przejeżdżając boczną częścią samochodu przy ścianie budynku, siła nacisku samochodu na ścianę była prostopadła do ściany. Odpór ściany spowodował odbicie samochodu od ściany w miejscu połowy szerokości ściany. Od chwili zderzenia się samochodu ze słupkiem ogrodzeniowym,

pojazd poruszał się siłą bezwładności. Konstrukcja budynku jako połączenie trzech ścian dookoła pomieszczenia / pokoju/ stawiała odpór dla sił nacisku samochodu na ściany. Ściany wewnętrzne budynku są murowane i stanowiły nienaruszoną część zaporową dla ewentualnej deformacji całej konstrukcji drewnianej budynku. Zapewniają one sztywność konstrukcji drewnianej całego budynku. Na tych ścianach jest całkowity brak oznak usterek wynikłych z zaistniałego zdarzenia. Ta część budynku /przybudówka, kuchnia i spiżarnia/ nie brały udziału w przenoszeniu naprężeń wynikłych z przesuwania się samochodu po ścianie południowej budynku. Brak jest na ścianach tej części budynku widocznych skutków zdarzenia.

Wewnątrz pokoju, w dolnej części naroża południowo- zachodniego, na ścianie południowej, na wysokości około pół metra od podłogi odpadł fragment powłoki malarskiej z warstwą tynku. Tynk na ścianie zachodniej w tym narożu pozostał bez zmian. To świadczy o nacisku samochodu na ścianę południową. Ściana zachodnia w tym narożu nie przemieściła się. Nie rozwarstwiły się cegły wbudowane w fundamencie. Brak jest oznak, że nastąpiło naruszenie fundamentów- przesunięcie, rozwarstwienie cegieł. Dalej pojazd poruszał się wzdłuż ściany i siły nacisku zadziały prostopadle do bali ułożonych w ścianie. Najslabszym elementem konstrukcji drewnianej ściany jest miejsce usytuowania okien /w tym miejscu bale konstrukcji ściany są poprzecinane/. Kiedy samochód dojechał do tego miejsca ściana ugięła się w najslabszym miejscu na połączeniach bali. Kierunek ugięcia był do środka pokoju. Widocznym efektem tego były dwa pęknięcia tynku w części podokiennej po lewej i prawej stronie okna. Brak stłuczenia czy spękania szyb w obydwu oknach znajdujących się w pokoju świadczy o tym, że nie zaistniało działanie sił dynamicznych na budynek, a tylko siły statycznej od przesuwu samochodu po części ściany południowej. W żaden sposób nie można mówić w tym przypadku o przesunięciu budynku od najazdu samochodem na jego konstrukcję. Ściany budynku nie zostały w żadnym miejscu zepchnięte z fundamentu. Pęknięcie fundamentu w narożu południowo- wschodnim zaistniało daleko przed zdarzeniem z dnia 19 listopada 2012 roku w wyniku ruchów gruntowo- wodnych w tym narożu od strony wschodniej, niewłaściwego wykonania fundamentów, wykonanych sposobem gospodarczym.

Budynek stracił swoją trwałość. Wymagany jest remont kapitalny, ale nie jest to wynik zaistniałego zdarzenia z dnia 19 listopada 2012 roku.

Koszt usunięcia szkód powstałych w budynku w wyniku zdarzenia z dnia 19 listopada 2012 roku wyniesie 612,74 złotych /netto/, 911,85 złotych brutto. Zwrot pieniędzy za zniszczenie budynku przez pozwanego może dotyczyć;

- kosztu za naprawę- wzmocnienie fundamentu w ilości 0,75 mb /ale wg biegłej jest to pozycja wątpliwa, czy fundament został uszkodzony podczas zdarzenia z dnia 19 listopada 2012 roku, czy poprzez warunki eksploatacji – brak zabezpieczenia od wody opadowej zbieranej przez fundament/,
- koszt robocizny i materiału do miejscowej naprawy tynków wewnętrznych /3 x 0,5 m 2/ z pomalowaniem ściany,
- koszt robocizny obicia deską szerokości 15 cm podwaliny na długości 4 mb /deska istniejąca spróchniała/,
- koszt obicia płytą pilśniową powierzchni ściany budynku około 1,20 m 2 /koszt materiału 10 %/,
- koszt przybicia listew drewnianych szerokości 7 cm do ściany na krawędzi budynku o długości 2 x 3 m /koszt listew 10 %/,
- koszt przybicia listew drewnianych szerokości 5 cm na długości ogólnej 4,5 mb /obicie płyty pilśniowej, koszt listew 10%/,
- koszt wykonania ogrodzenia bez podmurówki długości 5 m na słupkach /koszt materiału 50 %/.

/dowód; opinia biegłej M. S. k-110 do k- 161/.

Sąd zważył, co następuje;

Powództwo jest zasadne w części.

Stan faktyczny sprawy nie jest sporny i wynika on z treści dokumentów załączonych do akt sprawy, w postaci kopii wyroku /k-63/, kopii notatki policyjnej i protokołu oględzin /k-5 oraz k-101/ oraz dokumentów potwierdzających wypłaty przez stronę powodową odszkodowań na rzecz osób poszkodowanych w wyniku przedmiotowego zdarzenia /k-53 do k-54/.

Z powołanych dokumentów wynika w sposób bezsporny fakt wypłacenia przez stronę powodową osobom poszkodowanym w wyniku przedmiotowego zdarzenia kwot składających się na dochodzone od pozwanego żądanie zapłaty 17.279,65 złotych.

Potwierdzeniem dokonanej wpłaty są również zeznania świadków- współwłaścicieli przedmiotowej nieruchomości /k-91 odwrót do k-92/. Zeznania tych świadków, jak również świadka J. K. /k-92 do k-92 odwrót/ nie wnoszą nic istotnego do sprawy poza twierdzeniem, że na skutek przedmiotowego zdarzenia z dnia 19 listopada 2012 roku budynek mieszkalny został uszkodzony w takim stopniu, iż uzasadniało to przyznanie i wypłatę odszkodowania w dochodzonej obecnie wysokości lub też w znacznie mniejszym zakresie.

Zarzuty podnoszone przez pozwanego /k-74 odwrót do k-75/, co do zakresu uszkodzeń wynikających z przedmiotowego zdarzenia, Sąd mógł zweryfikować nie poprzez zeznania świadków, lecz poprzez dowód z opinii biegłego w dziedzinie budownictwa, gdyż weryfikacja twierdzeń stron wymagała wiedzy specjalistycznej.

Dowód z opinii biegłego zawnioskowany został przez stronę powodową /k-81/.

Opinia sporządzona została przez biegłą w sposób wszechstronny i rzetelny. Wywiedzione przez biegłą wnioski zostały gruntownie wyargumentowane. Sąd przyjął Sąd tę opinię jako wiarygodną, a zastrzeżenia i zarzuty strony powodowej /k-168/ jako chybione. Biegła nie popadła w sprzeczność swoich tez, gdyż nie podała, że zasadny jest zwrot poszkodowanemu kosztów naprawy uszkodzonych fundamentów (k-168), lecz ujmując taką pozycję wskazała, że jest wątpliwa (k-138).

Powód wywodzi swoje roszczenie z instytucji regresu. Przepis art. 828 § 1 k.c., który stanowi że jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania. Powołany przepis przewiduje przypadek subrogacji ustawowej, która oznacza przejście na ubezpieczyciela ex lege roszczenia ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę do wysokości dokonanej zapłaty. Roszczenie ubezpieczającego przechodzi na ubezpieczyciela już przez sam fakt dokonanej zapłaty, co stanowi szczególny przypadek wstąpienia w prawa zaspokojonego wierzyciela, w związku z postanowieniem art. 518 § 1 pkt 4 k.c. Przepis ten stanowi, że osoba trzecia, która spłaca wierzyciela, nabywa spłaconą wierzytelność do wysokości dokonanej zapłaty, również w przypadkach przewidzianych przez przepisy szczególne. Do przepisów tych należy zaliczyć przede wszystkim art. 828 k.c. regulujący tzw. regres ubezpieczeniowy w ubezpieczeniach majątkowych. Regres ubezpieczeniowy przy ubezpieczeniach obowiązkowych OC reguluje przepis art. 43 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych /Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zmianami/. W oparciu o ten przepis zakładowi ubezpieczeń przysługuje uprawnienie dochodzenia od kierującego pojazdem mechanicznym zwrotu wypłaconego z tytułu ubezpieczenia OC odszkodowania, jeżeli kierujący : wyrządził szkodę w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości /.../.

W świetle art. 828 § 1 k.c. przesłankami nabycia roszczenia przez ubezpieczyciela są : odpowiedzialność sprawcy szkody i wypłata odszkodowania ubezpieczeniowego. Ze względu na to, że nabyte przez ubezpieczyciela roszczenie jest zasadniczo tym samym roszczeniem, które przysługiwało poszkodowanemu wobec osoby ponoszącej odpowiedzialność cywilną za szkodę, w procesie o regres osobie tej przysługują przeciwko ubezpieczycielowi wszelkie zarzuty, które miała przeciwko poszkodowanemu w chwili powzięcia wiadomości o zmianie wierzyciela. Nie oznacza

to jednak, że przysługuje jej zarzut zawyżenia odszkodowania ubezpieczeniowego w wyniku błędnej wykładni umowy ubezpieczenia. Jeżeli zatem odszkodowanie zapłacone poszkodowanemu przez ubezpieczyciela na podstawie umowy ubezpieczenia nie wykracza poza górną granicę, sprawca nie może skutecznie podnieść zawyżenia odszkodowania należnego poszkodowanemu. Chcąc zakwestionować spełnienie przesłanki zapłaty odszkodowania, sprawca szkody mógłby powołać się na nieważność umowy ubezpieczenia lub brak zapłaty odszkodowania /porusza wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2009 roku V CSK 447)08- L./.

W omawianej sprawie ubezpieczyciel ustalił wysokość szkody i wypłacił stosowne odszkodowanie na rzecz osób pokrzywdzonych- poszkodowanych. Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe – w szczególności dowód z opinii biegłego w dziedzinie budownictwa i konstrukcji budowlanych- wykazało, że zakres szkody i jej wysokość / art. 361 § 1 k.c./ stanowi kwota 911,85 złotych brutto, a nie jak ustalił to i dokonał wypłaty na kwotę 17.279,65 złotych powód.

Z tych też powodów Sąd powództwo uwzględnił do wysokości 911,85 złotych. w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie przepisu art.113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych /Dz. U. nr 167, poz. 1389 z późniejszymi zmianami/, art. 98 k.p.c. przyjmując zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy.